

Cròniques del món

El president Barack Obama s'adreça a la sala de premsa de la Casa Blanca per parlar als mitjans de comunicació després de les eleccions, el dia 3 de novembre passat.

Fi de l'hegemonia demòcrata

WASHINGTON ■ Ricard González

Les eleccions legislatives que van tenir lloc als Estats Units el dia 2 de novembre han implicat un canvi radical del mapa polític del país. La clatellada rebuda pels demòcrates ha estat històrica, perquè cap partit no perdia tants escons a la Cambra de Representants des del 1948. En concret, 60 escons han passat de mans demòcrates a mans conservadores, juntament amb el control d'aquesta cambra. Igualment, al Senat, tot i que continua essent demòcrata, ara el marge és molt més ajustat. Aquest resultat tan contundent té dues explicacions. En primer lloc, les bases conservadores, excitades en la seva oposició a la reforma sanitària i el conjunt d'estímul, van acudir en massa a les urnes. En canvi, les demòcrates, fos per simple apatia en unes eleccions

menors, fos per decepció amb la Casa Blanca, es van quedar a casa. Per això, la composició de l'electorat el 2010 ha estat diferent que el 2008, quan Barack Obama va assolir la presidència. Si llavors els menors de 30 anys van representar el 18% dels votants, aquest vegada només han estat la meitat, el 9%. En segon lloc, hi ha hagut un transvasament de vot dels demòcrates cap als republicans entre els votants independents. La raó sembla haver estat l'economia, la principal preocupació pel 62% dels enquestats als col·legis electorals, com també la percepció d'una agenda massa esquerranosa per part del president. En la primera conferència de premsa després del naufragi electoral, el president Obama va dir que interpretava el resultat com un mandat de la ciutadania als dos partits

perquè col·laboressin en la resolució dels desafiaments del país. No obstant això, l'escenari més previsible és un bloqueig total al Capitoli. Els nous membres del Congrés –molts dels quals provinents del Tea Party–, formen part de l'ala més dretana del partit i, per tant, semblen poc proclius a una entesa amb el president. I els qui no ho són, per por de perdre les primàries davant membres del Tea Party, com ha passat en aquest cicle, probablement optaran per mantenir-se ben lluny d'Obama. El compromís i la negociació són vistos com un anatema pels militants del Tea Party. Així doncs, és molt probable que demòcrates i republicans es passin els dos anys vinents barallant-se, incapaçs de trobar acords per a afrontar els principals desafiaments del país. La gran pregunta és a qui culparan els

votants del blocatge el 2012, quan tot-hom, legisladors i president, es presentin de nou a les urnes. Les legislatives han posat de manifest la força, però també els riscos dels candidats del te. N'hi ha uns quants, els més extrems i obsessionats amb la puresa ideològica –com Sharon Angle i Christine O'Donnell–, que han estat derrotats a les urnes. Tot un advertiment per a les bases republicanes que haurien de tenir en compte quan triïn candidat el 2012.

BELGRAD ■ Pau Bori

Qui vol ser milionari? El govern serbi ha elevat d'un milió d'euros a deu milions la recompensa per informació crucial sobre el parador del criminal de guerra més buscat d'Europa, l'ex-general serbobosnià Ratko Mladic. Per a l'altre criminal de guerra serbi pròfug, Goran Hadzic, un ex-líder de Croàcia, Belgrad ha quadruplicat la gratificació fins a arribar a un milió d'euros. Des de l'anunci d'aquests premis milionaris, el telèfon governamental 9191 d'informació sobre seguretat estatal s'ha col·lapsat. Han rebut més trucades els darrers dies que no pas en els quatre anys anteriors, des que existeix aquesta línia telefònica. Segons fonts governamentals, ningú encara no ha comunicat l'adreça exacta on es poden trobar Mladic o Hadzic, però es donen pistes valuoses per encaminar la recerca cap a noves direccions. Val a dir que la majoria d'informadors asseguren que no truquen pas per aconseguir la recompensa milionària, sinó per "patriotisme". Malgrat no tenir relació amb cap trucada, la setmana passada la policia sèrbia va escorcollar dos restaurants en cerca d'indis sobre la localització de Mladic. També va interrogar el propietari dels dos restaurants, que presumptament tenia alguna informació amb relació als darrers moviments de l'ex-general. La decisió de Belgrad d'augmentar la gratificació per la captura de Mladic va adreçada, si més no, a dos fronts. El primer és temptar alguna de les persones de l'entorn de l'ex-general perquè el traeixi en canvi d'una retribució més que generosa. El segon front és la Unió Europea: Sèrbia vol deixar clara la voluntat ferma de col·laborar plenament amb el Tribunal Penal Internacional per l'antiga Iugoslàvia (TPII) de l'Haia. De fet,

El general serbobosnià Ratko Mladic.

El president Medvedev ha anat a les illes Kurils.

el lliurament de Mladic i Hadzic a la justícia internacional és el gran repte del país per a poder avançar cap a la integració a la UE. Fa poques setmanes, *The New York Times* publicava un article on apuntava que Mladic era "a punt" de ser capturat. Segons aquest rotatiu nord-americà, l'antic general cada vegada es troba més "aïllat i malalt" i probablement es mou per un barri de blocs de pisos d'estil soviètic de la capital sèrbia, Nou Belgrad. Tot apunta també que les persones amb responsabilitats d'estat que l'havien pro-

tegit passat ara tenen menys força o, en alguns casos, ja s'han jubilat. Mladic, pròfug des de fa gairebé quinze anys, és inculpat pel TPII de genocidi arran de la matança de musulmans el 1995 a Srebrenica. A més, és responsabilitzat de crims de guerra durant el setge de Sarajevo entre el 1992 i el 1995.

MOSCOU ■ Natàlia Boronat

Els llocs bonics de Rússia. El president rus, Dmitri Medvedev, a final del setembre passat, en tornant de Xangai –des d'on va destituir l'alcalde de

S'AGREUJA EL CONFLICTE PER LES DEIXALLES A NÀPOLS

L'anomenada crisi de les deixalles s'ha complicat aquests darrers dies a Nàpols. L'oposició a la construcció d'un nou abocador, que es va revifar a final d'octubre, ha paralytat el servei de recollida, i ha fet que milers de bosses de deixalles s'acumulessin per tota la ciutat. A mitja setmana passada, cinc policies van resultar ferits a

conseqüència dels objectes que van llançar els manifestants. Aquest mateix problema ja va obligar el president del govern italià, Silvio Berlusconi, a declarar l'estat de desastre l'any 2008. A la imatge es pot veure un camió de recollida de deixalles incendiats pels opositors a l'abocador.

Moscú, Iuri Lujkov-, estava disposat a fer el següent pas valent de la seva presidència viatjant a les Kurils del Sud, un conjunt de quatre illes en disputa amb el Japó i que cap mandatari rus no havia visitat mai. El Japó considera que aquestes illes són els seus territoris del nord, ocupats il·legalment per Rússia quan l'exèrcit soviètic, amb el consentiment dels aliats, hi va entrar al final de la Segona Guerra Mundial, després de la capitulació japonesa. Aquest afer ha impedit que en 65 anys tots dos països hagin signat el tractat de pau. La disputa es remunta al segle XVIII, tot i que el 1855 es va signar un acord russo-japonès que establia que la línia divisòria entre tots dos països era la frontera que ara reivindica el govern de Tòquio. El mes de setembre passat, Medvedev es va haver de fer enrere per culpa del mal temps, però

la promesa feta als 10.000 habitants de les illes Kurils del Sud que els visitaria va desfermar tot un seguit d'alertes del Japó que el viatge no era desitjable i que perjudicaria les relacions. Un cap del Kremlin es pot fer enrere per un huracà, però no pels avisos nipons. I no viatjar a un territori que Moscou considera rus s'hauria interpretat com un signe de debilitat. En tornant del Vietnam, dilluns de la setmana passada, Medvedev va passar gairebé quatre hores a l'illa de Kunaixir i va prometre als seus habitants inversions i turisme. Durant la visita, Medvedev no va fer cap declaració política per remarcar la pertinença d'aquestes terres a Rússia. Al cap d'unes quantes hores penjava unes fotografies al Twitter amb la frase: "Quin munt de llocs bonics que hi ha a Rússia!" La visita va desfermar la ira del Japó: el primer ministre,

Naoto Kan, va titllar el viatge "d'extremadament deplorable", mentre que per al cap de la diplomàcia, Seiji Maehara, "feria l'orgull del poble japonès" i Tòquio va decidir de retirar temporalment el seu ambaixador de Moscou. El ministre d'Afers Estrangers rus, Serguei Lavrov, va titllar la reacció "d'inacceptable" i va anunciar que el cap del Kremlin visitaria la resta de les illes. La premsa russa creu que la rebequeria nipona va adreçada als seus electors perquè el nou executiu no podia no reaccionar-hi. Alguns mitjans japonesos interpreten la visita de Medvedev com un acte de campanya per a les presidencials del 2012. Rússia i el Japó són importants socis comercials i Medvedev i Naoto Kan es veuran aquesta setmana a Seül i després a Hokaido, però encara no queda clar si faran les paus o no.